

OKULA UYUM SÜRECİ: ORYANTASYON

Değerli Ebeveynler;

Bildiğiniz gibi okulların açılmasına az bir zaman kaldı ve çocuğunu ilk defa okula gönderecek olan velilerin evinde ayrı bir heyecan ayrı bir telaş yaşanıyor. Çocukların okula alışma yani oryantasyon sürecinin sağlıklı bir şekilde olabilmesi için velilere çok iş düşüyor. Şöyle ki veli, okul ve öğretmen ile ne kadar sıkı bir işbirliği içine girerse çocuğun okula alışma süreci de o kadar hızlanıyor.

Çocukların tüm gelişim alanlarını destekleyen ilkökul eğitimi çocuğun sosyalleşmeye, toplumsallaşmaya başladığı ilk basamaktır. Yani gömleğin ilk düğmesidir. O ilk düğmeyi doğru iliklersek gerisi de doğru bir şekilde gelecektir.

Çocuğun özgürce yaşadığı, güven duyduğu aile ortamından çıkarak sınıf ve okul kurallarının olduğu, tanımadığı büyüklerin ve çocukların bulunduğu bir ortama girmesi elbette ki kolay bir süreç değildir. Bu süreç bazı çocuklarda uyum sorunları oluştururken bazı çocuklarda da kolayca atlatılabilmektedir.

Fakat oryantasyon sürecinde aileler çocuktan çok daha fazla kaygılıdırlar. Bu yüzden okula başlama konusunda anne ve babalar da en az çocuk kadar bu sürece duygusal olarak hazır olup olmadıklarını iyi tahlil etmelidir. Çünkü ailenin yaşadığı kaygıları hisseden çocuk okula karşı olumsuz duygular beslemeye, okula gitmek istemediğini söylemeye başlamakta gecikmeyecektir.

Ailesini huzursuz, kaygı düzeyi yüksek ve üzüntülü gören çocukta ne yazık ki uyum süreci zorlaşır. Hâlbuki ailesi tarafından desteklenen çocuk okula başladığında okulunu, sınıfını, öğretmenini ve arkadaşlarını zamanla benimsedikçe okula uyum süreci daha kolay olacaktır.

Şu bir gerçek ki okula uyum sorunu yaşayan çocuklar genellikle aşırı hoşgörülü, aşırı koruyucu, kollayıcı aile tiplerinin çocuklarıdır.

Bir Çocuk Neden Okula Gitmek İstemez?

- *Okulda neler yapacağını, nelerin olacağını bilmediği için huzursuz ve kaygılıdır.
- *Ailesinden ayrılma veya terk edilme kaygısı yaşıyor olabilir.
- *Anneye, babaya veya başka bir aile bireyine karşı aşırı bağımlı olabilir.
- *Daha önceden okul ve öğretmen hakkında olumsuz sözler duymuş olabilir.
- *Yeni deneyimler karşısında korku hissediyor olabilir.
- *Evinde kurlsız bir ortamda büyüdüyse kuralların olduğu okul-sınıf ortamı yerine evini tercih etmek istiyor olabilir.
- *Hayatında taşınma, yeni bir kardeş, sevdiği birisinin ölümü, ebeveynlerin boşanması, hastalık gibi durumlar varsa çocuk bu durumla başa çıkmakta zorlanıyor olabilir.
- *Aşırı hoşgörülü, aşırı koruyucu bir aile içinde yetişmiş olabilir.

Okula Uyum Sürecinde Aile Neler Yapabilir?

*Aile kesinlikle kararlı ve sabırlı olmalı. Aynı zamanda çocuğu göndereceği kuruma karşı güven duyuyor olmalı ki süreç kolaylaşsın.

*Okula devamlılık sağlanmalı. Çocuğun okula bir gün gidip iki gün gitmemesi gibi bir duruma izin verilmemeli.

*Okul seçme sürecine mutlaka çocuk ta dâhil edilmeli ve okulun tüm birimleri çocuk ile birlikte gezilerek çocuğa tanıtılmalıdır.

*Okul giriş-çıkış saatleri hakkında çocuğun anlayacağı şekilde cümleler kullanılarak açıklama yapılmalı. Okuldan ne zaman alınacağını ise yine anlayabileceği şekilde çocuğa söylenmelidir.

*Aile işte olduğu vakitler içinde çocuğun okulda bulunacağını, iş çıkışında ise çocuğu alacaklarını güzel, olumlu bir şekilde dile getirmelidir.

*Lütfen çocuğunuzu kapıdan verip, kapıdan teslim alınız. Okulun içine, sınıfa hatta yemekhaneye gitmeniz süreci içinden çıkılmaz bir hale getirecek, çocuğun uyumunu zorlaştıracaktır.

*Kapıda çocukla vedalaşma sürecini kısa tutunuz, çocuğunuzu öperek o günün çok güzel geçeceğine dair olumlu sözler söyleyerek çıkınız. Giderken arkanıza bakmayınız. Çocuk anneyi veya babayı kararsız gördüğü zaman okulda kalmak istemeyecektir.

*Sevdiği bir oyuncuğu yanında götürmesine izin veriniz.

*Çocuk en çok kime bağımlıysa kesinlikle onunla okula gönderilmemelidir. Ağlama ve ayrılma korkusunu bağımlı olduğu kişiye karşı daha fazla yaşayacağı için buna fırsat verilmemelidir.

*Evdde “Günün nasıl geçti? Anlatmak ister misin?” diye sorulabilir. Fakat “Sana kimse karıştı mı? Yemeğini yedin mi? Ağladın mı?” vb. olumsuzluk içeren sorular çocuğu üzebilir, süreci sıkıntıya sokabilir.

*Anne ve baba ile aile büyükleri arasında söz birliği olmalı. Okul konusunda aile büyükleri de çocuğa olumlu yönde destek olmalıdır.

*Aile mutlaka çocuğa okulunu, öğretmenini sevdirmeli, çocuğun yanında okul ve öğretmen hakkında olumsuz cümleler kullanmamalıdır. Bu durum ileride okul fobisine dönüşebilir.

*Okula gitmek istemeyen çocukla dalga geçilmemeli, alay edilmemeli, başka çocuklarla kıyaslama yapılmamalıdır.

*Lütfen sabırlı, kararlı ve sakin olunuz.

Unutmayınız ki; çocuğun okula uyum sürecinde anne ve babanın tutumu çok önemlidir. Eğer aile psikolojik ve duygusal olarak okula hazırsa ve okula-öğretmene karşı güven duygusu besliyorsa çocukta sürece kolayca uyum sağlayacaktır.

Sevgiyle kalın.

ASUMAN SARITAÇ
Çamlıca Minika Anaokulu Müdürü / Eğitimci-Yazar